

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง “ความขัดแย้งไทย-กัมพูชา : อาเซียนกับกระบวนการในการแก้ปัญหาปราสาทพระวิหาร ๒๕๕๑-๒๕๕๔” ได้ศึกษาถึงข้อพิพาทระหว่างไทย-กัมพูชาที่สำคัญและเป็นปัญหาระดับภูมิภาค คือ ปัญหาปราสาทพระวิหาร ซึ่งการที่กัมพูชานำปราสาทพระวิหารไปขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ปมความขัดแย้งเกิดจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะการที่ประเทศฝรั่งเศสได้ทำการแบ่งเขตแดนอย่างไม่ยุติธรรม และกรณีกัมพูชาได้ยื่นคำขอต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๐๒ เมื่อครั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศตัดสินคดีชี้ขาดในปี ๒๕๐๕ ให้ตัวปราสาทพระวิหารเป็นของกัมพูชา นอกจากนี้การที่กัมพูชานำปราสาทพระวิหารไปขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกยังก่อให้เกิดการถกเถียงกัน เกี่ยวกับประเด็นพื้นที่พิพาท ๔.๖ ตารางกิโลเมตร ถือเป็นการจุดประเด็นเรื่องปราสาทพระวิหาร และพื้นที่ทับซ้อนดังกล่าว

ชนวนปัญหาสำคัญน่าจะเป็นเพราะสภาวะการณ์ทางการเมืองภายในของทั้งสองประเทศต่างมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมือง กล่าวคือ กัมพูชาอาจต้องการเบี่ยงเบนความสนใจจากประเด็นเรื่องปัญหาชายแดนระหว่างกัมพูชากับเวียดนามที่จังหวัดสวายเรียงและต้องการสร้างความนิยมทางการเมือง ขณะที่ฝ่ายไทยก็ต้องการโค่นล้มรัฐบาล โดยประเด็นเรื่องปราสาทพระวิหารถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการปลุกเร้ากระแสชาตินิยมและสร้างความนิยมให้แก่กลุ่มขวำอำนาจทางการเมืองของแต่ละฝ่าย

จากปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวทั้งสองฝ่ายยังมองข้ามบริบททางวัฒนธรรมที่เป็นวัฒนธรรมชุดเดียวกันของดินแดนทั้งสอง ทำให้ยึดถือแต่ผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest) บนเส้นแบ่งเขตแดนตามแบบชุมชนในจินตนาการ (Imagine Community) ส่งผลให้ความขัดแย้งระหว่างกันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งไทยและกัมพูชาก็จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องมีความร่วมมือกันมากขึ้น สถานการณ์ความขัดแย้งอาจจะคลี่คลายในอนาคต เพราะผลประโยชน์ของทั้งสองชาติตั้งอยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจร่วมกัน

พันเอก

(สมโภชน์ วังแก้ว)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๔

ผู้วิจัย